

[Heick.]

midler at lægge det sådan tilrette, at produktionen kan øges. Jeg mener, at begge disse hensyn bør afvejes i den kommission, der påtænkes nedsat, og det håber jeg bliver tilgodeset.

Jeg går ud fra, at det forslag, som det ærede medlem hr. Aage Fogh nu har været ordfører for, falder bort, når den højtærede minister nedsætter sin kommission. Sådan som forslaget er affattet, mener jeg heller ikke det kan gennemføres. Der står således i forslaget, at der skal nedsættes et „arbejdende udvalg“. Jeg ved ikke, om det er almindeligt, at udvalg ikke arbejder, men der står altså „arbejdende udvalg“, og det skal have den opgave at „tilvejebringe finansieringsforhold“. Jeg tror, det må være en skrivfejl. Det kan ikke være dette udvalgs opgave at tilvejebringe finansieringsforhold, det kan højst være dette udvalgs opgave at komme med forslag om, hvordan sådanne finansieringsforhold kan lægges tilrette.

Der er fra forskellig side rørt ved problemet om kreditforeningerne, og det er et problem, som har været diskuteret ude i landet. Det ærede medlem hr. Øllgaard har rejst problemet ved adskillige lejligheder, og i en diskussion med kreditforeningsdirektør Callø fra Haderslev er forholdene belyst fra begge sider. Jeg synes, der vil være god grund til under denne kommissions arbejde også at komme ind på, hvordan kreditforeningerne vurderer situationen, og muligvis lade det være indledningen til det, der skulle ændres både i lovgivningen og i mentaliteten hos kreditforeningerne, for at disse institutioner, som har været af så uvurderlig betydning for vort danske landbrug, kan komme til at fungere noget bedre. Jeg må her henlede opmærksomheden på, at vi har bundet kreditforeningerne hårdt, dem bandt vi efter de erfaringer, vi gjorde i landbrugskrisen i 1930erne, idet de er bundet således, at de ikke må yde større lån end 60 pct. af vurderingssummen, og i henhold til § 19 i kreditforeningsloven må løsøre, besætning og inventar ikke udgøre mere end 10 pct. af vurderingssummen af jord og bygninger. Det vil sige, at man højst kan komme til en 40-45 pct. af vurderingssummen med en førsteprioritet.

Så er der de forskellige privilegerede fordringer, panteretsprivilegier, som lovgivningen har skubbet ind foran førsteprioritet;

som det er nævnt af det ærede medlem hr. Aage Fogh spiller disse talmæssigt en meget lille rolle. Jeg har set en opgørelse, hvorefter kreditforeningernes udlån udgør mellem 2 og 3 milliarder kr. for at holde sig til runde tal, og af den sum er der højst tale om 70 mill. kr. i privilegerede fordringer, og det endda i en tid, da høstpantebrevene tælles med. Det er altså et ret lille beløb, og det er kun en 20 000—25 000 ejendomme, og det gør brug af dem; men disse fordringer har en tendens til at samle sig i de samme ejendomme, og derfor vurderer kreditforeningerne risikoen til 20—25 pct. af lånemulighederne. Derfor er det også, som den højtærede minister nævnte, almindeligt, at et kreditforeningslån i dag ikke udgør mere end ca. 30 pct. af vurderingssummen, og det er forholdsvis lidt. Man skulle synes, det er udtryk for en urimelig forsigtighed, for selvom priserne på effekterne falder til det halve, vil man se, at så bliver de 30 pct. alligevel til 60 pct. af værdien, og et så stort prisfald er det ikke tænkeligt, at vor økonomiske struktur kan holde til.

Jeg vil give tilslutning til, at en sådan kommission nedsættes, og at den tager sig af de spørgsmål, som her er nævnt, men jeg kan ikke undlade at gøre den bemærkning, at når vi diskuterer generationsskiftet, overgang fra far til søn, for ejendommenes vedkommende på lidt længere sigt, betyder det, at der føres en fast og en rolig pengepolitik, noget afgørende. For landbruget som helhed er det af betydning, at der føres en sådan politik, at der kan konverteres fra realværdier til penge og fra penge til realværdier uden hensyn til tidspunktet; set i det perspektiv, vil vi give en sådan politik den størst mulige støtte. Vi må vistnok takke den nuværende regering for, at den tilgodeser dette hensyn, og vi vil håbe, at det må være muligt at føre en sådan politik også fremover.

Thestrup: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til, at der sker en undersøgelse af de forhold, der er nævnt i det forslag, vi her behandler. Jeg kan ligeledes give tilslutning til, at denne undersøgelse kommer til at ske i form af en kommission, således som nævnt af ministeren.

Jeg skal iøvrigt ikke gå nærmere ind på de enkelte punkter i forslaget, de egner sig efter min opfattelse bedst til undersøgelse i en kommission. Jeg vil ligesom det ærede